

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Magyarországon: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Külföldön: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula.
 Kiadó laptulajdonos: László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Gonosz tervek.

— augusztus 27.

(gr.) Lukács László, volt pénzügy-miniszter — mint már jelentettük — járt Ischlben, nem sokára azonban megjelenik Budapesten „a kormány gyöngye” és alkudozásokat kezd az egyesült ellenzékkel.

Lukács László nem oly gyűlöletes alak, mint az ügyvivő-kormány tagjai, ha ugyan a híres ischli klauzulát (mely a közösügyes költségeket állandósította volna) elfeledjük neki. Legalább nyíltan nem követett el alkotmánysegést és így, ha megfelelő katonai engedményeket hoz, vele az ellenzék szóba állhat. Jó hazafi s így nem lehetetlen, hogy a királyt becsületesebben informálja, mint Fejérváry báró.

Fejérváryról különben igen érzékeny hírek vannak forgalomban. Rokkant a vén katona. Furesán járna, ha alkalmaznák reá egyik híres mondását. Ő mondta ugyanis, mikor az 1848-ban is szerepelt honvédtábornokok dolgában kérdőre vonták, ezen emlékezetes szavakat:

— Látták a képviselő urak a tábornokokat . . . öltözetlenül?

Hát az ügyvivő ur is megrokkant. Egészségi okokból, még szeptember 15-én takarodót fuvat és leköszön a miniszterelnökségről. Ő különben is békés, szerinte alkotmányos küldetést vállalt, így tehát mennie kell, ha csak keveset is ad a saját szavaira.

Utódjául Láng Lajost emlegetik, a nagy kvótaemelőt, a magyar akarnokok és tüntetők fejedelmét.

Hát lássuk, mit tud csinálni most, mikor a színleges alkotmányosságnak vége, következvén az osztrák politika étlapján a nyílt önkényuralomban, a leplezetlen erőszak.

Mert Bécsből intéznek mindent, bécsi füttyszó szerint táncolnak — valamig őket a közélet pocsolójából ki nem lapátolják, Tisza és az ügyvivő kormány.

— Semmit sem tudunk (mondá lapunk egy barátja előtt a Tiszagárda egyik legősmertebb alakja) mindenféle viselkedésünket Bécsből intézik . . .

Nagyon megjárják, ha tudtokon kívül elejtették volna Bécsben . . . Hiszen az egész kompanyia nem hozott létre mindmáig egyebet, mint azt, hogy kormányzás helyett felzaklatták az országot, a koalíciónál is veszedelmesebb vallástalan és hazátlan szocializmusnak pedig szarvakat raktak . . .

De ezentul még gonoszabb terveket forralnak!

„A politikát gazdasági és szociális térére terelik” — írja a félévitalos „Magyar Nemzet”.

Értik ez alatt először is az általános (hazafias korlátok nélkül való) általános szavazatjogot . . . A hitbizományok és papi javak kisajátítását, bérbeadás, felaprózás végett . . . Értjük e helyett azt, hogy a Galiciából lelopódzott, Oroszországból kiebrudalt, uzsorán élősködő, forradalmár elősdiéket fogják szilárd földdel ellátni . . . Kicszerűlik a nemzetet, a középosztály után tönkreteszik a főuri osztályt, anélkül, hogy a tulajdonképeni népet fölsegítenék . . . A válságot pedig be tetőznék az áldatlan felekezeti harcok felidézésével . . .

Vannak helyes tervek is (a létminimum, a középirtok tehermentesítése, a kötelező, ingyenes népoktatás és az önálló vámterület) csakhogy ezek megvalósítására idejük nem lesz, a nemzeti törekvések kivívása után megvalósít minden jót, minden szükségességet.

Elbolondítani magunkat nem engedjük és a nemzet jogairól nem mondunk le holmi „szépen szóló szászsebesi sípszóért”.

A nemzet győzni fog, a hazaárulás sötét tervei kudarcot vallanak a nemzet lelkes ellenállásán.

A nagy válság.

— aug. 27.

A sok találgatásba újabb félhivatalos hang is vegyült. A „Magyar Nemzet” tegnap bejelentette a kormány terveit. A reggeli lapok a legkülönbélegesen értelmezik ezt a cikket és legtöbbje úgy véli, hogy választások előtt állunk. Ugron Gábor a cikkről nyilatkozik a „Magyar Hírlap” ma esti számában és a cikket úgy értelmezi, hogy a kormány a szándékolt újításokat pátensek útján akarja életbe léptetni.

Ezzel szemben áll a kormány fogadkozása, amely szerint a törvényes talaj nem hagyja el és a tervezett reformokat csakis parlamentáris uton lépteti életbe. Érdekes az a hír is, a miről ma politikai körökben beszéltek, de a mely eddigelé semmi irányban sem nyert megerősítést, hogy ugyanis a király válaszolni fog a szövetségelt baloldal mint parlamenti többség feliratára és ebben a feliratban fogja jelezni azokat a katonai, gazdasági és szociális reformokat, amelyekről tegnap jelen meg az első félhivatalos nyilatkozat.

Ezekszerint a hírek szerint Fejérváry Géza báró a királynak leiratát a képviselőháznak szeptember 15. tartandó ülésén terjeszti be és ha igaz ez a hír, akkor termó-

szetszerűleg ez a leirat lesz a további tárgyalások alapja, természetesen most már nyílt színen, a parlament színe előtt és nem ellenőrizhetetlen összejövetelek alkalmából.

Bécsből kapta a magyar sajtó annak a hírét, hogy Lukács László békekövetnek készül. Bár nem kizárt hogy úgy lesz, de azért megerősítve nincsen.

Az általános titkosa választói jog kiküzdésére országos liga alakult. Ma felhívás jelent meg, amelyet az utcán osztogattak és amelyhez belépési nyilatkozatra szánt lap volt mellékelve. A mozgalom megindító és a felhívás aláírói között vannak: Barabás Béla, Benedek János, Dési Géza, Rajk Aladár, Ugron Gábor, Vázsonyi Vilmos, Vészi József országgyűlési képviselők, Apáthy István, Vámbéry Ármin, Jendrassik Jenő, Mártonffy Márton, Pikler Gyula, Lechner Károly, Kossutányi Ignác, Somló Bódog egyetemi tanárok, azonkívül többek közt: Diner Dénes József, Jászi Viktor, Szaboleska Mihály, Meller Simon írók, Lechner Ödön műépítész, Óváry Lipót főlelektárnok és mások.

Hazafias, magyaros alapon, ugy-e bár Jászi Viktor tanár ur?

*

Budapestről táviratozza tudósítónk, hogy a „Magyar Nemzet” vasárnapi száma beszélgetést közöl, melyet Fejérváry Géza báró az „ujság” munkatársával folytatott. A beszélgetés során Fejérváry Géza a következő kijelentést tette a lemondásáról elterjedt hírekről:

— Nekem eszem ágában sincsen lemondani. Misszióm betöltése előtt helyemet el nem hagyom s feladatom teljesítéséhez a legnagyobb erélyvel és kifartással ragaszkodom, mert meggyőződtem, hogy a koalíció magatartása egy beteges tünet, egy politikai paroxizmus, melyből ki kell gyógyítani az országot. Fel kell világosítani a nemzetet, a melyet olyan ígéretek teljesítésével vezették félre, melyeknek teljesítése lehetetlen.

Végül kijelentette, hogy a kormány el van határozva, hogy a törvényes eszközök legerélyesebb alkalmazásával gátat vet az „anarkiának.”

Szegény ügyvezető elnök! Látszik e nyilatkozatából is, hogy a fejébe szállt a dicőség, mert ilyen tehet, aki hülye, vagy a legvégsőkig elvetemült. A drabant miniszterelnök tehát valamelyik a két eshetőség közül. Lehetséges, sőt valószínűbb is, hogy tudatansága az oka ennek a nyilatkozatnak, mert magyar emberről, józan észszel ilyet feltenni sem lehet.

Apponyi cikksorozata.

— augusztus 27.

Gróf Apponyi Albert tegnap fejezte be „A törvényes ellenállásról“ szóló cikksorozatát a „Bp. Hp.“ ban. Ezen IV. cikkében azt fejtette ki, hogy miképen alakul a törvényhatóságoknak az alkotmányellenes kormányhoz való viszonya. Apponyi nagy-érdekű fejtegetésének főbb tételei ezek:

Az alkotmányellenes kormányzás tényéből sok jogi következtetés tolylik, a melyet az illetékes tényezők *érvényesíthetnek*, de nem kötelesek mindmegannyit érvényesíteni; kikell választaniok azokat, a melyek útján a kormányzás lehetetlenné tételének célját a nemzet lehető legkisebb károsodásával érik el. Láttuk, hogy az országgyűlés is megteheti azokat az intézkedéseket, a melyeket a nemzet sürgős érdeke követel, jóllehet azok végrehajtásában esetleg az alkotmányellenes kormánynak is része lesz, a nélkül, hogy ebben ama kormánynak elismerése, vagy csak eltűrése is foglaltatnék. Ehhez hasonlóan alakul ki a törvényhatóságok eljárásának célszerűségi szabálya is.

Tartsák fenn a kormánynyal a törvényben előírt összeköttetést, teljesítsék a kormánynak ama rendeleteit, a melyeket tartalmukban törvényesnek ismernek, de ami az ő belátásuk szerint törvénytelen, azt egyelőre tegyék félre, kivéve azokat az intézkedéseket, a melyekkel szemben a közigazgatási bíróságnál lehet orvoslást keresni. Nem beszélék itt a meg nem szavazott adókról és ujoncokról — ezek más szempont alá esnek és ezért ezekről külön szoltam; beszélék minden egyéb törvénytelen rendeletről. Ismétlem: ha az ügy a közigazgatási bíróság elé hozható, akkor vigyék oda a törvény által megjelölt módon; de hogyha nem, akkor saját belátásukat követve, tegyék félre a rendeletet, akárhánszor sürgesse a kormány annak végrehajtását. Az ok, a miért csak így járhatnak el, igen egyszerű: nézeteltérés forogván fenn a kormány és a törvényhatóság között valamely intézkedés törvényességére nézve, alkotmányos kormány alatt a nemzeti képviselő fogja a kérdést eldönteni, addig pedig, amíg ez a döntés bekövetkezik, az alkotmányos kormány, a mely az egész nemzet bizalmát bírja, joggal követelheti, hogy az ő jogi felfogása mellett szóljon az elővélemény, hogy időközben és ideiglenesen az ő nézete érvényesüljön.

De az alkotmányellenes kormány jogi nézetével szemben a törvényhatóság követelheti felsőbbseget a magáénak, először azért, mert ő, habár csak helyi, de törvényes ható-

ság, amaz törvénytelen; másodsor pedig azért, mert az a korrekktivum hiányzik, a melyhez még az alkotmányos kormány ideiglenes felsőbbségét is köti a törvény, tudniillik a képviselőház végleges döntése. Igenis, hiányzik, mert az alkotmányellenes kormány már fennállásának lényé által is bebizonyítja, hogy a képviselőház neki semmi. Tehát még az a furesaság is állhatna elő, hogy míg az alkotmányos kormány jogi fölfogásának tulsulya csak ideiglenes, addig az alkotmányellenes kormányé végleges volna! A törvényhatóságok tehát 1886. XXI. törvényeikk 19. §-ának úgy beüjje, mint benső értelme és indító oka szerint, nemcsak nem kötelesek az alkotmányellenes kormány ama rendeleteit végrehajtani, melyeket törvényteleneknek tartanak, hanem azt nem is szabad tenniök, abból az egyszerű okból, mert törvényteleniséget senkinek sem szabad követni.

Az angolok megérkeztek.

— augusztus 27.

Tegnap este érkeztek meg Debrecenbe az angol turisták, a kik magyarországi körutjuk alkalmával nem hagyhatják el a nélkül az országot, hogy a magyarságnak ősi fészket, a mi városunkat Debrecen, utba ne ejtsék.

Debrecen népe kitüntető meleg szeretettel fogadta angol vendégek kisdud csapatját, a melynek tagjai az első benyomások hatása alatt is el voltak ragadtatva Debrecen vendég szeretetéről.

Az angolok a szeremesi vonattal érkeztek hozzánk. Egy órával később rohogott be a vonat a pályaudvarra, de a késés egy cseppet se bántotta egy a pályaudvar előtt, mint az állomás belső helyiségeiben és folyosóin megjelent nagy közönséget.

Tizenegyórát jóval előtette már a nagytemplom órája, a mikor a vonat megérkezett s a másodosztályú kocsikból függén ugráltak le az angol vendégeink.

A közönség többszörös hurrah, hurrah, kiáltással üdvözölte az érkezőket, a kik az első osztályú váróterembe gyűltek össze. Itt Oláh Károly városi tanácsnok mondotta a következő beszédet:

— Mélyen tisztelt uraim és hölgyeim! Debrecen város tanácsa és a fogadóbizottság nevében van szerencsém önöket a legszív-

lyesebben üdvözölni. Hozzánk való utazásuk ismét a kedves jele azon rokonszenvennek, melyet a nagy és hatalmas Anglia évszázadokon keresztül szabadság szerető nemzetünk iránt tanusított és a miért mi hálások leszünk. Ennélfogva nem feledhetjük el, hogy szabadságharcunk levezetése után számkivetett honfitársaink Anglia földjén nemcsak meleg szeretettel, hanem üdítő és pártfogásban részesültek és közelebb mi debreceniek hálással gondolunk vissza, hogy az önök elődei évszázadokkal ezelőtt városunk főiskolájának alapítványokat tettek.

Isten hozta önöket hozzánk. Találják magukat kellemesen körünkben s adja az ég, hogy ősrégi városunkban nemcsak kedves szórakozást találjanak, hanem ideérkezésük a szabadságért rajongó két nemzet egymás iránt érzett szeretetének megpecsételése legyen.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Csiky Lajos theol. tanár angol nyelven üdvözölték a vendégeket.

A beszédre Schrupsole ur, London egy virágzó gyárvállalatának igazgatója köszönte meg a szívélyes fogadást.

Ezután az angol vendégek a kis vasút külön vonatára ültek, mely az az „Angol királyné“ szállóig vitte őket, a hol nagyszépen berendezett szobájukba nyugalomra tértek.

A megérkezettek névsorra a következők: Charles Hooper és neje London, H. Hooper Dublin, Porter és neje Londou, Dr. Harvay és neje Edinburg, Dr. Gereswel, Levis, Rev. Donallson, (pap) Edinburg, M. Jates Edinburg, Binnes John, Scheffields Edinburg, Tason és fia London, Wiehelaw asszony, Boyes magnázó Irhon, Forster Bowill, a „Times“ munkatársa, Schrupsole író, London, a Golonya Jenő lapszerkesztő Budapest, Szaravassy Pál geologus, Nagy Dezső tanár Budapest.

A vendégek ma vasárnap reggel 9 órakor találkoznak az „Angol királyné“ kert-helyiségében. Itt említjük meg, hogy a társaságot Letzter József kitűnő fényképészünk lefogja fényképezni. A fénykép felvételt a rendezőbizottság a vendégek és az ösmerősök jelenlétében eszközli s így a készülő fényképek igen kedves emlékül fognak szol-

Jöhet a harcok zivatarja . . .

Jöhet a harcok zivatarja
Nekünk nincs veszteni valónk, —
Ki fosztogattak mindenünkben,
A hatalmas fosztogatók.
A mit az Isten jóvoltából
Szereztünk századokon át:
Országunk minden vagyonát
Nemzetünk minden vagyonát!

A szívünket is megrabolták
Csak gyűlöletet hagytak ott, —
Kiirtották belőle végkép
A nemes, jóindulatot.
. . . Jöhet a harcok zivatarja
Bennünk emberére talál:
— Mert ez a mi rabszolgáságunk
Keservebb mint a — halál!
Gyötrelmesebb mint a — halál!

Király Péter.

Finn népmese.

Az Üdvözítő és Szent Péter egyszer az ut mentén együtt ballagtak és egy házhoz értek, a hol egy ember éppen a földet szántogatta. Oda mennek a szántó emberhez és kérdik tőle, ő e a ház gazdája? „Hárman

vagyunk ehhez a házhoz testvérek; én vagyok köztük a legfiatalabbik“ — felelt az ember. A szántóföld mellett folyó volt, melyen az utas embereknek keresztül kellett menniök; az Üdvözítő tehát azt mondta: Ne n vinnél át beanúnket, jó ember a folyón? — Már miért ne vennélek át? felelt a szántó és átvitte az utasokat a folyón. — Mikor a csónakból a szárazra szálltak, kérde az Ur, mivel tartozunk fáradságodért? Nem kell tartozásról beszélni, mondta a csónakos a keresztény embert mindig ingyen szállítottam át, soha sem fogadok el tőle semmit se. — Mikor Péter ezt hallotta, azt mondta az Üdvözítőnek: Adj neki, Uram, valami tehetséget, vagy hasznos tulajdonságot. Az Üdvözítő erre azt a hasznos tehetséget adta az embernek, hogy a szárazon úgy röpülhessen, mint a madár, a vízben meg úgy uszhatnék, mint a hal, azután társával együtt elvált tőle.

Nemsokára azután eljött a katonasorozás, a szántóvető kunyhójából is elvitték a legfiatalabbikat és besorozták a király seregébe. Mikor aztán a király seregével egy másik király ellen háboruba ment, sietségben otthon felejtette a kardját, mi csak akkor vett észre, mikor már az ellenséges földre ért. E miatt bosszankodva és a dolgot kissé röstelve, azt mondta a katonáknak: A ki ennyi mag ennyi idő alatt elhozza otthon felejtett kardomat, annak jutalmul leányo-

mat adom oda. Mikor a mi fiatal, katonának besorozott emberünk hallotta, oda lépett a király elébe és azt mondta: Ha a leányodat nekem adod, kegyelmes királyom, akkor kardodat a rendelt időre elhozom ide. A király megerősítette ígéretét és azt mondotta: Hiszen hallottad már egyszer; királyod szavában nem szabad kételkedned.

Az ember most utnak indult és ment is ám jó sebesen, mert úgy röpült a földön mint a madár és úgy uszott a vízben, mint a hal. Nemsokára eljutott a királyi kastélyba, ott madár alakban beült az ablakba és elkezdett szép hangon énekelni, csacsogni. A király leánya, a ki ezt hallotta és a kinek a madár igen szépnek és csodálatosnak tetszett, kiayította az ablakot, melyen a madár ember alakban mindjárt besurrant az ablakon. A királykisasszony csodának nézte az ablakon át bejövőt és kérdezte, mi járatban van? — A király kardjáért jöttem, mondta az ember, — és azért téged ígért nekem feleségül; nincs olyasféle gyűrűd, a mit nekem jegynek adhatnál? — A királykisasszony megkedvelte a derék katonát, mivel bátor embernek látszott, lehuzta az ujjáról a gyűrűt és oda adta a kardért jóvőnek.

Ez most ketté törte a gyűrűt, mindenik megtartotta az egyik felét jegynek, hogy a királykisasszony ne menjen máshoz, mint

gálni. A vendégek ezenkívül programjukba vették, hogy Letzter kiváló műintézetet, a mely páratlanul áll a vidéken, de sok fővárosi műteremmel is vetekedhetik, — megfogják tekinteni.

Az angolok a szállóból istentiszteletra mennek, majd a látni valókat tekintik meg. Délután 2 órakor a város diszebedje lesz az Angol királynő szállóban.

Délután kirándulást tesznek a pallagi gazdasági tanintézetbe.

Értesítők.

— aug. 27.

(A debreceni ev. ref. tanítóképezde 1904—905. évi értesítőjét Orosz István, az intézet tevékeny igazgatója állította össze. Rövid ismertetését itt adjuk.)

A tanítóképző négy évfolyamból áll. A III. évfolyam a beiratkozott tanulók nagy számára való tekintettel párhuzamosítva van. A négy évfolyamra beiratkozott összesen 231 tanuló, a mely létszám épen az előző évivel egyenlő.

A tanulók tanulmányi előmenetele az értesítő szerint kielégítőnek mondható, bár, mint az értesítő panasolja, tapasztalat szerint az ifjúságnak gyengébb része lép a tanítói pályára, úgy hogy sokan nem képesek lépést tartani a tanulásban s épen ezért különösen sokat kell javító vizsgára utasítani. Szomorú dolog ez. Mert van e, lehet e nemesebb és nagyobb felelősséggel járó hivatás mint a névelés? S mi lesz annak következménye, ha azt tudatlan, vagy meg nem felelő tanító veszi a kezébe? Ezért indokolt az egyházkerületi közgyűlés azon intézkedése, hogy ezután a gyengébb bizonyítványral rendelkezők előbb felvételi vizsgálat alá bocsátassanak.

Az elmúlt iskolai évben szept. 10 től 11 tanár vezetése alatt megszokás nélkül folyt a munka. Az egyházkerületi elnökség ez évre a helyettes tanári tanszékre? Nagy Vilmos okl. tanárt nevezte ki, a ki jövő évre, min a földrajz, természetrajz tanárává választott meg.

Erkölségi tekintetben az ifjúság magaviselete általában véve nem esik kifogás alá.

Az intézet egyik főfeladatának tartja, hogy az ifjúságban a vallásos és hazafias érteletet fejlessze ezért a vásárnap délelőtti istentiszteleteken, valamint a vallás és ünnepélyeken az ifjúság mindég megjelent, míg a hazafias érteletet a tanárok s az ifjak által rendezett ünnepélyeken és az önképző kör gyűlésein igyekeztek ápolni.

Az ifjúsági egyesületek közül különösen kiemelendő a vonós zenekar és a Csonkai énekkar, a melyek több nyilvános ünnepélyen működtek közre zene, illetve énekszámokkal s mindannyiszor megérdemelt sikert arattak.

A tápintézet jótéteményében ez évben 81 tanuló részesült, 60 tanuló pedig mérsékelt díjazás mellett kifőzőknek kapott ebédet s ezenkívül a szegényebb sorsú tanulók az alapítványok kamataiból és a segélyező egyesület pénztárából részesültek támogatásban.

A debreceni ev. ref. felsőbb leányiskola s ezzel kapcsolatos tanítóképző intézet és elemi leányiskola — értesítőjét Dóczy Gedeon igazgató tanár szerkesztette.

A 4 osztályú elemi leányiskolában 90 növendéket tanított szép sikerrel 2 tanítónő, míg a szintén 4 osztályú gyakorló iskolában 38 kis leánykát oktatót Medgyaszay Lenke, a gyakorló iskola kiváló tanítónője. A jövő iskolai évre a beiratások aug. 30—31-én lesznek.

A felsőbb leányiskolába az elemi IV ik osztályt végzett növendékek vétettek fel. Ebben az évben a növendékek száma az összes 6 osztályban 223 volt. A tanárok száma 14, kik mindannyian fáradságot nem ismerve buzgólkodtak, hogy növendékeiket szellemileg s erkölcsileg neveljék, s munkájuknak igen szép eredményét mutatták az évszázó vizsgálatok.

A tanítóképző intézetben 13 tanár tanított, kik részben a felsőbb leányiskolában is adtak elő. A növendékek száma 151. okleveles tanítónővé képesítették ez évben 46 végzett növendék.

Nem lehet megemlíteni nélkül hagyni itt azt a nemes munkásságot, melyet az intézet növendékei az ifjúsági segítő egyesület létesítése érdekében kifejtettek. S munkásságukat siker koronázza, hála érte a jólelkű adományozóknak s már ez évben 92 darab könyvvel segíthette az egyesület szegényebb sorsú tagjait.

Tökéjének gyarapítása céljából márc. 6-án az egyesület kitünően sikerült hangversenyt is rendezett, mely nemesak anyagilag, de erkölcsileg is oly fényesen sikerült, hogy a következő napon közkívánatra megisméltették. Jelenlegi vagyona 1334'83 korona.

Az intézet internátusába, mely a mai kor igényeinek megfelelően van berendezve, minden évben 50 növendéket vesz fel az igazgatóság, a hol gondos felügyelet alatt kényelmes lakást és ellátást nyernek.

Istennek áldása legyen továbbra is az intézet tanárain és növendékein!

— s — g.

Egyház és iskola.

Az ünnepelő kegyesrendiek. A debreceni r. kath. főgimnázium kegyesrendi tanári kara ma ese ünneplő Calasant szent József emlékét. Vasárnap délelőtt hálaadó istentisztelet lesz.

Iskolai értesítés. Az ágostai hitvallású evangélikus elemi iskolában a beiratások szeptember 15. 16. 18 és 19. napjain lesznek, mindig csak délelőtt 9—12 óráig. A tanítás az építkezés miatt szeptember 20-án kezdődik. A tandíj a beiratás alkalmával előre fizetendő. Egyéb felvilágosítást addig is készségesen ad a lelkes hívtal. Marteny Lajos, iskolaszéki elnök.

NAPI HIREK.

Szuszka ur.

— augusztus 27.

„Most már tovább nem tűrű. Vagy pénz, vagy házasság! Fizesse vissza a pénzem s megbocsátok mindent. Ha pedig elvesz feleségül, ígérem, hogy hűséges hitvese leszek és vissza fogom vezetni a becsületes útra . . . .”

Ezeket a sorokat egy kis varró leány írta Szuszka urnak, (nevezük itt) Elzüllött fiatalember, akinek sok egyéb bűn mellett az is terheli lelkét, számos hölgytől körülbelül háromszáz ilyen tartalmu levelet kapott. A levelek mind megvannak kegyelettel összegyűjtve egy aranykeretű ládikában, de Szuszka ur, a huszonnégyezeres völégény nincs sehol. Azaz, hogy valahol van, csak hogy a rendőrség nem tudja, hogy hol.

Volt pedig ezen fent nevezett Szuszka urnak . . . bizony nem volt semmi, becsületes foglalkozása sem volt. De mindig divatos öltözködött, a nyakkendője mindig izléses volt meg finom, és a haja gondosan volt elválasztva. Ami pedig mind együttvéve nagyszerű ajánló levél valaki olyannak, akitől senkisé tudja, hogy kicsoda?

Szóval valóságos típusa volt ama alakoknak, amilyeneket az élet százával vet felszínre Rövid kis ideig beragyogják a hiszékeny, a magánosan élő és a megtévedt nők egét, hogy aztán eltűnjenek a gyűjtőfogház egyik cellájában, vagy a messzeföldnek valamelyik csendes zugában.

És ez élődik elől nincs menekülés Törvény, rendelet, előzetes intézkedés nem védi, de nem is védhetné a hiszékenyeket. Számos és számtalan példa pedig nem retenti el őket. Az ilyen Szuszka apróhird-

ához, a kinél a gyűrű fele összeillik a másik, nála maradó gyűrű felével. Aztán elbuzott a leánytól és mikor a karddal utnak indult, megint madárként röpült a földön és halként uszott a vízben, úgy, hogy a rendelt időnél két órával hamarabb ért oda, a hol a király csapatával táborozott: de anynyira elfáradt az utazásban, hogy nem jelenkezett rögtön a királynál, hanem kis erdőben a tábor mellett lefeküdt. Eszreveszi őt egy másik katona, a ki történetesen őt állt ott, levágja az alvónak a fejét, elveszi tőle a kardot, odaviszi a királynak és azt mondja: Itt van a kardod, kegyelmes királyom, melyet olyan nagyon kívántál.

A király örömeiben, hogy megkapta jó kardját, melylyel már sok eilenséges fejet ütött le, megölte a katonát és azt mondta: Mihelyt vége lesz a háborúnak és hazajutunk, megtartjuk a lakodalmadat a leányommal, aztán csapunk is ám akkor jókora lakzit.

Egy darabig még tartott a háboru, hát végre csak bevette a király a másik király várát és minden népével visszatért a maga országába, aztán neki készülődött a leánya lakodalmának. Mikor ez a jövendő urat meglátta, azt mondta neki: Van valami jegyed, hogy én a menyasszonyod vagyok? — Nem kell nekem semmiféle jegy, ha egyszer téged nekem ígérték, felelt a völégény. — Ne

közelíts hozzá, nem leszek a tied, ha nincs semmi jegyed: az igazi völégénynek van mátkajegye. Így szólt a királykisasszony hevesen és azt mondta, hogy addig nem megy a templomba esküvőre, a mig elő nem kerül az a gyűrű, melyet ő a völégényének adott. No jött aztán a királyi kastélyba generálisnak, nemes embernek, kereskedőnek a fia és a mi ur csak volt, mind oda adta próbára a királyleánynak a gyűrűt, de csak egyik sem illt a gyűrűjéhez.

Ezalatt az Üdvözítő és Szent Péter megint ballagott az ut mentében és azon a környéken utaztak, amelyen a király járt seregével. Ekkor Péter észreveszi egy embernek holttestét az utfélen és azt mondja az Üdvözítőnek: Itt fekszik fej nélkül az az ember, az utszélen, a kinek mi hasznos tulajdonságot adtunk jó tettéért, add belé, kedves Uram, megint a lelkét, add vissza előbbi tehetségét, mert annak idején ő is segített rajtunk. — No, mosd tisztára a vértől, mondta az Ur Péternek. Péter a parancs szerint tett, mire az Ur helyére tette a fejét, az ember egészséges lett és azt mondta, mikor fölébredt és látta a napot az eget: Ejnye, de soká aludtam! Aludhattál volna még tovább is, szegény ember, mondta Szent Péter, ha nem találunk meg; a királyi kastélyban menyasszonyod lakodalmára készülnek, menj, siess oda, még elejét veheted az esküvőnek. — Mikor az ember ezt hallotta,

nem sokat várt, hanem röpült a földön, mint a madár, és uszott a vízben, mint a hal, míg a királyi kastélyba nem ért, a hol mindjárt beleült a királyleány ablakába. — Ez mindjárt fölsimerte az éneket, kinyitotta az ablakot, beeresztette a megint emberré vált madarat a szobába és mindjárt kérdezte: Megvan még a gyűrűnek a fele? — Meg bizony, monda az ember, s mikor a gyűrű darabjait összetették, mindjárt jól össze is illettek.

Erre a királykisasszony elment az apjához és azt mondta: Itt van a völégényem, azzal akarok a templomba esküvőre menni. Mikor a király ezt hallotta, maga is elment a leánya szobájába, ott meglátta az embert és az ujján a gyűrű felét. No, hol maradtál el oly sokáig az utadon? kérdezte az embert csodálkozva. Ez elbeszélte most mindent, a mi vele történt és hogyan segített rajta az Üdvözítő és Szent Péter. Mikor a király ezt hallotta és ezenfelül látta, hogy a gyűrű darabjai összeillenek, összeeskette a valódi kardhozát a leányával, a másik csaló katonát jól elnászpárgoltatta és mindörökre kikergette az országból.

Még most is boldogul élnek, ha meg nem haltak.

tésére száz meg száz ajánlatot továbbítanak a kiadóhivatalok, és hurokra, — persze eső után köpenyeg, — csak elenyészően csak kely százaléka kerül ezeknek az alakoknak.

Hogy pedig létezhetnek és garázdálkodhatnak, annak oka maguk a becsapott nők, akik olyan nagyon szeretnék férjhez menni és épen ezért olyan könnyen mennek — lépnek!

Debreceni percc.

— augusztus 27.

Az aszu Hortobágyra nem érdemes kirándulniok angol vendégeinknek. Kirándulásuknak ez a programja tehát elmarad. Amde nem lehetetlen, hogy a magok jó szántából nem vonulnak ki a világhírű magyar pusztára. Híjába, a déli báb motoszkál minden külföldi vendégünknek a fejében. Délilábót nem lehet a színház díszlejtárából kikölcsonözni, azonban a régi epreskertből lehet alkalmas időjárás esetén kacérkodni a szeszélyes Fata Morganával. Erre figyelmeztetjük a fogadtatás rendezőit. Hátha tudunk nekik kedveskedni a Hortobágy nélkül is egy kis „földiekkel játszó égi tüeménynyel?”

Annak híretől, hogy szeptember 15-én a vidék is felutazik Budapestre, hogy őrséget szolgáltatson a nemzet képviselőinek, megszeppentek a jó nemzetköziesek! Bokányi urék kezdetben a Házba való betöréstről beszélgettek, most már egészen más hurokat pengetnek. Kijelentette Bokányi ur, hogy a tömeg szerinte 60.000 ember „fölvonul, a parlament előtt állást foglal némán és nyugodtan. Egy dal, jelszó, hangos kiáltás nem hangzik föl, a tömeg nem rombol és nem zuz, nem inzultálja a képviselőket, csak a tömeges fenségével hat majd. Választanak bizottságot, a mely bemegy a képviselőházba és átadja az elnöknek kívánságait. Akarmi történik is, a tömeg nem vetemedik tizenötödikén erőszakoskodásra. A koalíció kedvéért egy ember vére sem fog hullni. A választói jog már ugyanis a kezükben van.” — Így beszél a megszeppent előcsahos. — Hatvanezer ember! Nagy Hári János ez a Bokányi! De micsoda csöppség akár 60.000 ember is a nemzet millióihoz képest? Imé, a nemzet még föl sem vonult az ország háza elé, csak egyet fehélt és elfújta a hazátlank gögös pókhendiségét!

— Kutya k, hát örökké akartok elni? kiáltá egy hős hadvezér hátrálni kezdő seregeinek.

Azok vissza fordultak — és győztek.

Tisza gróf k akadályainak serege is örökké akar élni — a hatalommal járó sáppal és egyéb földi jókkal.

Azonban meghaltak és nem támasztja fel többé sem Bécs, sem Tisza, sem semmi és senki e világon.

1. talyigás: Nini! Ott gyűnnek az angyalok! Nizzük meg őket!

2. talyigás: Sose nizez én! Nem tunnak azok magyarul, csak londonyi!

A nagyerdei betörők H. Hadházon.

— augusztus 27.

Egészen bizonyos immár, hogy a nagyerdei fasorban és a Bergerféle irodában szervezett rablóbanda garázdálkodott. Ez a rablóbanda pedig nem csupán Debrecenben, hanem a környéken is folytatja garázdálkodásait. A mint H. Hadházzól írja levelezőnk, az itteni gaztett után egy nappal péntekre virradó éjjel szintén követte el egy betörést és egy betörési kísérletet. Öten voltak és mint a nagyerdei betörők, többek teketé ruhát viseltek közülök.

A h. hadházi esetek a következők:

Péntekre virradó éjjel Müller Antal gözmalom tulajdonos neje gyanus neszt halott. Az ajtókat fessegették. A nagy recse-gésre ropogásra, kutyaugatásra folébredt a ház urója s az ablakon kitekintve, kiáltani kezdett.

Erre a rablók elmenekültek. Utközben találkoztak a haza siető Müller igazgatóval. Ennek azonban fogalma sem volt arról, hogy házának mitféle vendégeivel találkozott.

Nagyobb sikerrel működött a haramia banda Bónis hadházi koresmáros és szatócs üzletében, melyről már megemlékeztünk.

Betörték a gyöngén ellakolt koresma-ajtót, ott megvendégelték magukat és átmentek a benyiló szatócsüzletbe. Innét elraboltak 80 korona készpénzt, 100 darab portoriko szivart, 20 skatulya hölgyiszivart, egyéb dohányneműket, két vég gyölesot és több keszkenő kendőt. — Aztán nyomtalanul távoztak.

A Debrecent és vidékét régóta, nyilván tervszerűen háborgató és károsító haramiabanda ártalmatlanná tétele immár nagyon sürgős és fontos feladatuk kell, hogy legyen a hatóságoknak.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Nagytemplomban Jánosi Zoltán. Kistemplomban Kolozsváry Mihály, Újtemplomban Uray Sándor, ipotálytemplomban Szele György lelkész, Csapókeremben Kovács János, Homokkeremben Papp László.

A róm. kath. templomban ma pünköszt után a XI ik vasárnapon a mindenkor hazafias kegyes tanítórend alapítójának Kalazanti Szent Józsefnek ünnepe üli. Az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor miséznek Mellan István, 7 órakor Kampell József, a 8 órai szent misét egyik kegyesrendi tanár végzi, 9 órakor az ünnepi nagymiséét Holzinger Imre kegyes r. tanár végzi segédlettel, utánna Dr. Wolffka Nándor v. püspök, prépost plébános prédikál, háromnegyed 11 órakor a Svetits-zárda nővendégei s az elemi iskola növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár Kálmán Dezső h. igazgató mond, egyketted 12 órakor Nyári Ignác miséz. Délután 3 órakor Iytánia és Rózsafüzér, 5 órakor a Szent József társulatának hónapos ajtatosságát végzi Nyári Ignác szent beszéd, Iytániával.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

— **Debrecen vízvezetéke.** Ugy lát-szik, hogy még is csak lesz valami igen rövid idő múlva a város olyan régen óhajtott vízvezetékéből és csatornázásából, mert a tanács nagy erélylyel látott hozzá, hogy a tervet megvalósítsa. Tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklete alatt ülés volt, a melyen megjelentek Aczél Géza főmérnök, Körner Adolf tanácsnok, Debreceni Jenő gázgyári igazgató, Dr. Fejér Ferenc, Tóth István és Dr. Dóczy Emil alügyész, bizottsági tagok. Az ülésen az eddigi ülések jegyzőkönyvét hitelesítették, azonkívül a szabályrendeletet véglegesen megszövegezték. Most már a vízvezeték ügye rövidesen a jogügyi bizottság elé, aztán a közgyűléshez kerül, azután pedig építeni kezdik.

— **Kedvezmény a debreceni szőlősgazdáknak.** A város tanácsa tegnap hirdetményt bocsájtott ki a város szőlősgazdához. A hirdetményben a tanács az 1892. évi XV. feikk illető szakasza értelmében kedvezményt biztosít a szőlősgazdáknak, hogy a házi szükségletre szánt bormennyiség után az italadó fejében ezentul is csak a jelenleg fenálló fogyasztási adó megfelelő részét vagyis hektoliterenkénti bor után 6 kor. 70 fillért, bormust és szőlőcefre után 5 kor. 04 fillért fizetnek. A kedvezményre igényt tartó gazdák szándékukat szeptember 15. ig tartoznak bejelenteni.

— **Politikai párbaj.** Budapestről telegrafálja tudósítónk: A Magyarország legutóbbi számaiban nyílt levelek jelentek meg a szabadelpvüpart több tagjához intézve, a melyek között az egyik gróf Csekonics Gyulához volt címezve. A levélben foglaltakért

Csekonics Gyula gróf elküldte megbízottait Lovászy Mártonhoz, a Magyarország felső szerkesztőjéhez, hogy a levélben foglaltakért tőle elégtételt kérjenek. Lovászy meg is nevezte segédeit, de időközben Kaas Ivor báró kijelentette, hogy az említett cikket ő írta, s ezért kész elégtételt adni olyformán, hogy a sértéseket visszavonja és bocsánatot kér. Ily módon Kaas részéről az ügy befejeztett. De Csekonics Eadra gróf nem elégedett meg ezzel, hanem levelet írt Lovászy-nak, a melyben azt írja, hogy szégyenletes dolognak tartja, hogy Lovászy sérteni tud, de elégtételadásra egy magával tehetetlen öreg urat küld ki, a ki fegyveres elégtétel helyett bocsánatot kér. E levélért Lovászy Márton provokáltatta gróf Csekonics Gyulát, a kivel ma délután fél 2 órakor kardpárbajt vívott a Fodor féle vívó teremben. A párbajnál mindketen több karcólást és laposvágást kaptak, de Lovászy karját oly erős laposvágás érte, hogy a segédek a párbajt beszüntették.

— **Visszautasított röpirat.** A hazá-árulóknak — úgy látszik — nincs szerencsésük irott ármánykodásaikkal. Budapest többi előljárósága is követte a IV. kerületi előljáróság példáját, mert Nemo uram röpiratát megvetéssel visszautasították. Nagyváradról is azt jelentik, hogy a Le az álarccal című, a koalíciót gyalázó brosurát a nagyváradi tisztviselők is megkapták, de az összes példányokat felbontatlanul vissza-küldték.

— **A kassai vérengzés.** Annak a két szerencsétlen észjárású katona tisztnek, a kik néhány nap előtt Kassán minden alapos ok nélkül kaszabolni jrtak a Kassai Hirlap szerkesztőségében, — még mindedig kutya-baja. Azonban gonosz cselekedetüknek már egyik áldozata kiterítve fekszik a kassai közkórház halottas termében. Klein Lipót, a hasbaszurt nyomdavezető tegnap éjszaka kiszenvedett. Halálának közvetlen okát az orvosi jelentés szívszélhűdésben állapítja meg, a mi természetesen annak következménye, hogy négy nap alatt semmit sem evett. A szerencsétlen Klein Lipót családja iránt óriási a részvét. Nem érdektelen itt megemliteni, hogy Diesöfi Dénes miskocsi földbirtokos provokáló levelet írt a két mészáros legény — hadnagynak, azonkívül másfelől is nem éppen udvarias hangu levélben adtak többet kifejezést az alávaló cselekedet elkövetőinek. Késő éjjel táviratozzák nekünk, hogy Klein Lipót holttestét szombaton felboncolták. Temetése Vasárnap lesz. Kassán roppant izgatottak a kedélyek és a temetésen nagy tüntetést készülnék rendezni a szociálisták, A várost tegnap öles vörös plakátokkal árasztották el, a melyen a leg-erősebben keltek ki a szociálisták a katonaság ellen. Az ügyészség a plakátokat, melyeken jelzik, hogy a temetési menet minden száz lépésnél megáll, hogy beszédet tartsanak a vezérek, — elkoboztatta. A rendőrség az esetleges zavargások elejét veendő intézkedéseket tett.

— „Adózzunk” című tegnapi közleményünkben értelemzavaró sajtóhiba csuszott. Az alsó- és felső-józsai jegyző ugyanis nem Hajduböszörményből szállította be az adót, hanem — a mint magától értetődik — a h. böszörményi adóhivatalhoz szállította be, ha már beszéli ott.

— **Halálozás.** Kálnói és adámföldi Bornemissza Boldizsár főparancsnok, a budapesti csapat rendőrség feje, tegnap délután öt órakor meghalt. Egyik legkiválóbb főtisztviselőjét és ujjászervezőjét vesztette el a budapesti rendőrség az elhunytában, a ki huszonöt esztendőtt töltött a főparancsnoki állásban. Hatvanhat éves korában, hosszú betegség után halt meg.

Eljegyzések. Legutóbbi kimutatásunk óta a debreceni állami anyakönyvi hivatalba kihirdetés végett jelentkeztek: Gaál Antal—özv. Kenyeres Péternével, Kiss Lajos—özv. Tokaji Gáborral, Piltz Márton—Kálmán Bertával, Bikfalvy Ernő—Szikszai Margittal, Bánvai László—Böszörményi Máriával, Szina Sándor—Borbély Rózával, Ambrus Lajos—Lichtsetein Zsuzsánával.

Leütött favágó. Pén'ek este együtt mulatott négy napszámmal Cirkó Ferenc Simonffy utca 37. szám a lakó favágó a Mezei féle Bocskay-téri bormérésben. Mula társ közben összeszólalkozott társaival, a kik kilökték az utcára, majd után mentek Tóth Mihály, Halász I. és Takács János Nyil u. 121. sz. a fuvarosok letépérték a földre, végül pedig a megtaposott embert Takács emberfej nagyságu termékővel kétszer úgy fejbe verte, hogy elájult. A sérült sebeit, a melyekből erősen vérzett, dr. Balkányi Emil orvos kötözte be. A leütött ember támadóit ma feljelentette.

Halálozások. Legutóbbi kimutatásunk óta a következő haláleseteket jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalba. Sas Sándor év. ref. 39 éves, Vojtek Margit r. kath. 10 hónapos, Molnár Mihály év. ref. 23 éves, Bodnár Andrásné gör. kath. 28 éves, Kállai Imre év. ref. 7 hónapos, Tóth Zsuzsanna év. ref. 19 éves, Kozma (utónevét nem kapott) év. ref. 1 napos, Török István év. ref. 17 hónapos, Csizsár Mihályné év. rev. 75 éves, Gyenge József év. ref. 20 éves, Szücs János év. ref. 69 éves, Szilágyi György év. ref. 58 éves, Kupfer József izraelita 64 éves, Szücs Róza év. ref. 2 éves, Pincés Julianna év. ref. 14 hónapos, Maszlai Jánosné gör. kath. 50 éves, Boros Ferencné év. ref. 45 éves, Tóth Károly év. ref. 20 éves, Takács Józsefné év. ref. 29 éves, Bagosi Ferenc év. ref. 29 éves, Balog Istvánné év. ref. 85 éves, Kálmánci Sára év. ref. 38 éves.

Eltűnt pásztorfiu. A kis *Kniláth* István 10 esztendő pásztorfiu Kovács István tanyai lakosnál szolgált és a tehenekeket őrizte. E hó 18 án eltűnt a tanyáról és azóta nyoma veszett. Az édesanyja a városban lakik, de ő hozzá se n tért vissza. A kis tehénpásztort körözik.

Házasság kötések. Legutóbbi kimutatásunk óta a debreceni állami anyakönyvi hivatalban házasságot kötettek a következők: Roth Abrahám—Groszmann Debora, Emerich Zsigmond—Emerich Zelma, Fazekas Vilmos—Lincser Berta, Epstein Izidor—Friedl Lina, Szatke Ferenc—Rottlinger Terézia, Debsy Miklós—Borza Julianna, Rozsa József—Polgári Julianna, Makay András—Szabó Zsófia, Hornyák István—Karsai Erzsébet, Varga János—Kerekes Mária, Kókovics Mihály—Gaál Julianna, Kovács Lajos—Hajdu Eszter, Takács Ferenc—Vig Mária, Nagy Lajos—Sárkány Julianna, Kun József—Takács Eszter, Szothák János—Bartha Anna, Szabó Sándor—Lőrinc Erzsébet, Pelei Imre—Nagy Mária, összesen 18 pár.

Letartóztatott zsebtolvaj. A ma nap egy családjával Bécsbe utazó úri asszony zsebéből kilopták a pénztárcát, amelyben öt darab Bécsbe szóló II. osztályu jegy volt. Tegnap egy hordár jelent meg az állomás főnökségén és az öt jegyet egy levél kíséretében átnyújtotta. A levélben Fürst Jakabné aláírással arra kérték a főnökséget, hogy bélyegezze le a jegyeket. A jegyeket érvényesítették és pár perccel később egy kopott alak árulta a jegyeket. A detektiv azonban észre vette és elfogta a tolvajt. A rendőrségen megállapították, hogy a tolvaj, Lieberman Sándor 67 éves karpitos, aki betörésért, 21 évi börtönt ült.

Népesedés. Az elmúlt héten a debreceni állami anyakönyvi hivatalba 50 születést jelentettek be, melyek közül 32 fiu 78 leány, ezzel szemben 42 halálozás történt. Ezek szerint 8 lélekkel szaporodott termékeny uton Debrecenben a lakosok száma.

Bunda tolvajok. A balmazújvárosi csendőrségen panaszt emelt Kocsis Gábor kis sági gulyás, hogy az akolból a bundáját ellopták. A tetteseket Márton János szoboszlói és Pap Gyula ujfehértói rovott multu egyén-k személyében kinyomozta a csendőrség. Megkerült szerencsére a gulyás bundája is.

Meglopott cseléd. Molnár Pál hegy nélküli cseléd az este hatalmasan berugott és ily állapotban a kabátját és cselédkönyvét ellopták tőle. A tolvajt a rendőrség nyomozza.

Tűz. Vezendi Bálint Uj-föld 61. sz. alatti háza és istállója pénteken este 10 órakor ismeretlen okból kigyuladt és leégett. A ká 800 korona, de a biztosítás révén megtérül. A tüzhöz Publig Ernő tűzoltóparancsnok a készenléttel kivonult, de nem sikerült elfojtani a tüzet, amely hajnali 4 óráig égett.

Az orosz operett-hadsereg. Az orosz forradalmárok párisi lapjának beküldték Vladivosztk vára főparancsnokának, Rastek vezérőrnagynak egy napiparancsát, amelyből kitűnik, hogy az őrség teljesen szervezeten, elhanyagolt, züllött és igazán nem egyéb operett-katonaságnál. — Rastek vezérőrnagy napiparancsa így szól:

„Ismételt vizsgálataimnál rájöttem, hogy az őrségben semmiféle rend nincs, a legénység nem ismeri a helyét és nincs kiképezve. Március végén megtettem a kifogásaimat, április 2 án, vizsgáló körutamnál azonban semmi javulást nem találtam. — Az egyik drága és pompás betonművekkal és megfigyelő eszközökkel ellátott üteg bejáratánál csak egyetlen őrt találtam. Belül egy lélek sem. Később megjelent még két őr. Fitytyjelre a közeli őrházból egy közlegény és egy őrmester jelent meg. — Kérdésemre, hogy alarmirozhatja e a legénységet, azt felelte az őrmester, hogy rögtön elszalad a kaszárnyába. Negyed óra mulva megérkezett legénység Klepikov kapitánnyal, az üteg parancsnokával. Parancsokra, hogy alarmirozza a legénységet, a kapitány nem tudta, hogy kezdjen hozzá. A katonák azt sem tudták, mi a dolguk, Elrendeltem, hogy az őrházban egy képzelt cirkálóhajóra tüzejezek. Ekkor kiűnt, hogy a parancsnok nem tudta, hogyan kezdjen hozzá. A kapitány azt jelentette, hogy a megfigyelők nincsenek itt, holott 3 megfigyelő és egy telefonszolgálati katona a helyén volt. A legénységek és a parancsnoknak sejtelve sem volt a szolgálatról. A megfigyelők vaktában tették jelentéseiket. A kommandók helytelenek voltak. Sok katona egyáltalán nem jelent meg az alarmnál és a parancsnok nem tudta, hol maradnak.“

Ez az orosz hadsereg.

Amerikai adomák. Klára: „Én soha sem tagadom el, hogy milyen idős vagyok.“ — Estelle: „Künnnyű neked, hiszen te nem is vagy olyan idős, amilyenek látszol.“ — Csak azt szeretném tudni, hogy a sok válásnak mi az oka? — „A sok házasság.“ — „A nők valóban nagyon esztelen teremtések.“ — „Talán újabb tapasztalatai vannak ezen a téren.“ — Gondolja csak meg: ma egy fiatal hölgy lépett be az üzletembe s olyan cipőt kért, mely ép olyan kényelmes legyen, amily a modern. — „Nos, mit mondott Mr. Wade, Mayer ur? — „Azt mondta, hogy összetöri a esontjaimat, ha még egyszer nála talál.“ — „Akkor csak menjen vissza hozzá és mondja meg neki, hogy nagyon téved, ha azt hiszi, hogy nekem imponál a fenyegetődzésével.“ — „Ma hét embert tettem boldoggá“, szölt a lelkész egyik barátjához. — „Hogy hogy? — „Három párt adtam össze össze.“ — „De hiszen ez csak hat ember.“ — „Hát csak nem gondolja, hogy ingyen tettem? — „Fiam, használd a szemeidet és figyelj, mert csak így lesznek sikereid“, szölt Villq atyja. — Igen“, vélekedett a bácsi is, „ne járj a világban, mint a világtalan.“ — „A figyelmes fiuk nagy bölcseségre tesznek szert“, szölt a néni. — Villy nagyon a szívére vette a jó tanácsokat. Egy nap mulva ismét ott állt a családi tanács előtt. „Nos Villy, használd e a szemeidet? — A fiu igent bó-

lintott. — „Hát mondd el, mit láttál? — „Jim bácsinak van egy üveg pálinkája, melyet a kofferben rejteget. — Jemina néninek egy — második hamis fogsora van a szekrényben — és a papának egy játék kártya és játékpénzei vannak az irásztalon levő könyvek mögött és ha szép leányok mennek el az ab'akunk előtt, esőkövet feléjük.“ — „Haszontalan gazember.“ volt a család egyhangú ítélete.

Óriási versengés folyik a különféle különlegességek között, melyek idegesség, álmatlanság, vérszegénység, étvágytalanság ellen ajánlatnak. Nem esodálkozunk, ha ezen bajok ellen leginkább a Herkules sört használják újabban, mert e kiűnő málatatápsör hatásos hizláló is; gyengéskedőknél, lábbadozóknál kiváló erősítő és a mellett egyszerű asztali ital. Nagyon ajánlatos naponkint inni anyáknak, kik szoptatnak, mert az anyatejet szaporítja. Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban. Nagyban: Herkules sörfőzde, Budapest, VII., Bethlen-tér 3. Saját érdekében igyék tehát a közönség legnagyobb része Herkules sört!

Carmellini vendégszereplése. A Bika mulató tegnap volt az idén legfényesebb estéje. A közönség többet valóban nem is várhat, a kiváló műsor keretén belül fellépett Carmellini bűvész szebbnél szebb mutatóványaival, a jó híreiről ismert bűvész kiváló élvezetet nyújtott a közönségnek. Carmellini mutatóványaival nem csak esodálalóság, de rendkívül mulatságosak is. A hatás óriási volt és azt hisszük, hogy vendégszereplése az orfeum vonzereje lesz. Grünau Poldi tegnap a rendeznél is nagyobb sikert ért el, a közönség órákig hallgatná kitűnően előadott kupléit. Jackson néger nő féktelen jó kedvvel énekelt és táncolt, homoktáncát mag kellett ismételnie. Virág Izsó szintén szép tetszésnek örvend és sikerült táncokupléival elnyerte a közönség közkedveltségét. A hölgyek közül kiválik Dussy Angela szép előadásával, Andrassy Viole művészi zongora játékaival. A közönség nagy meglepedéssel távozott.

x LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképxiállítás a műterem kapubejáratánál levő kárákatban.

x Használja a híres Hajdusági pedrót. Egy dohoz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógy-szerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszernagygyőjszertár.

x Hölgyek tanácsot és segélyt nyerne, szülés esetén felvétetnek a legnagyobb titoktartás mellett egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cim a kiadóban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

TAVIRATOK.

A Zeysig röpirat elkobzása.

Prága, aug. 26. Az idevaló tartományi törvénysszék a Zeysig féle röpiratot konfiskálta. A bírói kiküldöttek több száz példányt foglaltak le.

Norvégia önálló vámdíjszabája.

Krisztiania, aug. 26. A storting által elfogadott vámtarifát a kormány ma jóváhagyta. Az új vámtarifa szept. 8 án lép életbe.

Krisztiania, aug. 26. Holnap délelőtt fogják kinévezni egy a norvég, mint a svéd államtanácsban az unió felbontásának kérdésében kiküldendő követeket.

Franciaország és Marokkó.

Páris, augusztus 26. A Petit Parisien jelenti Toulonból, hogy az ottani katonai és

a **halhólyag óvó** különlegességek kitűnő francia és amerikai gyártmányu elsőrendű eső magolásban!

Orvosiilag ajánlva! Föltétlen biztos

Árak koronaértékben!

Tucatanként: **2, 4, 6, 8, 10, 12,**

Bouts-americans (mag óvszer), tucatanként 6, 8, 10. **Női óvszer** „Pessarium ecclusivum” Mensinga tanár szerint, orvos rendelésre adák ki. Ára 3-5 korona **Valódi francia óvó biztonsági szivacsok** (safely-sponges) ára tucatanként 6-12 kor-

Uj! Auto vaginal spray! **Uj!**
a legbiztosabb és legkíméletesebb női különlegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozat! Ára kor 15.

Diana-öv (havibaj-kötő) **Haskötők** Gummi göresér-harisnyák, feeskendők irrigátorok, bidets stb., a legolcsóbb árak mellett

Fontos!! Sérvben szenvedők **Fontos!**

Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab sérvkötő pneumatikus gummi-pelot tával, a legtökéletesebb a maga nemében! Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által felülmul minden más gyártmányt.

Árak: Egyoldalú... 12 korona.
Kétoldalú... 24 korona.

Legújabb kimerítő árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett küld

Keleti J. orvos-sebészeti mű- és kötő-szer-gyár. Alapítva 1878
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

==== E hirdetésre hivatkozók gummiáru rendeléseknél 20% árkedvezményben részesülnek. =====

6346-1905. TK.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi hogy Patay József végrehajthatónak Kárpuli Péter végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék területén lévő **Debrecen város belterületén fekvő a debreceni 1883 sz. tjkvben. A + 1 sor. 1430 hrsz. alatt felvett előzőleg Kárpuli Péter és neje Csonka Juliánna nevén állott időközben azonban egészben Kárpuli Péterné Csonka Juliánna nevére átrútt ház és udvartelekre az 1881. LX. t. c. 156 § c. pontja alapján egészben 3744 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi szeptember hó 13 ik napján délutáni 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.**

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 374 kor. 40 fillért készpénzben vagy az 1881. LX t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-en 3333 sz. a kelt M. Kir. F. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. c. 170 §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Debrecen, 1905. július 23.

Bolvary,
kir. tiszti bíró.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Giasur” fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

„M A Y E R” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság **SZOMBATHELY.**
Raktár: Budapest, V. Lipót-körút 13 szám.

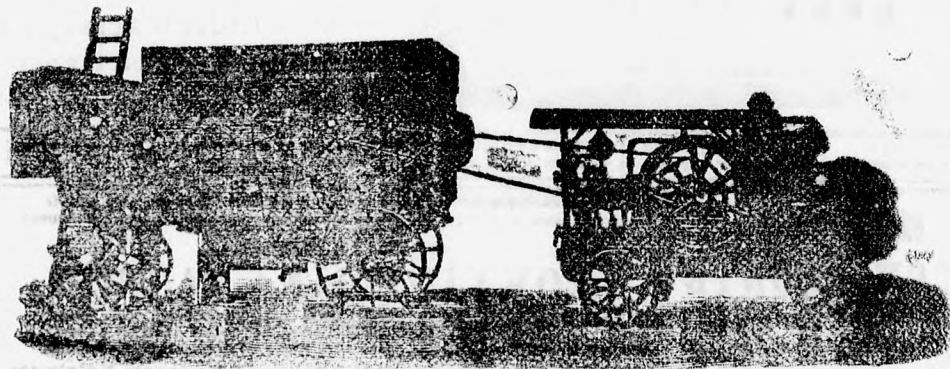
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, u. m. velőgépek, szénagyűjtők, ekék, boronák, szecsavágók, repavágók, morzsolók és darálók stb. a legjobb kivitelben, kitűnő szerkezetű **Benzin- és szivó-gázmotorokat** 1-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet

Uj hengersizékek minden c szakmába vágó gépek gyártása műalmi berendezések.

Különlegesség

Legújabb szerkezetű csavaros borprések, szőlőmázók és szabad. víznyomásmű borsajtók.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve. * Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

„Ursus”

a legtökéletesebb vasgerenda szerkezetű szabadalmazott borsajtó. Felső nyomással, a törköly egy darabban vehető le, a must vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése kizárva. Legmagasabb nyomképesség. Hóni gyártmány.

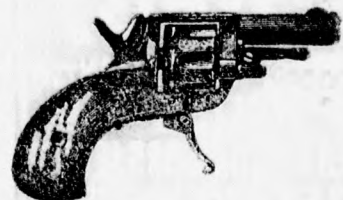
Budweisz-i és honi gyártmányu **porcellán**, valamint meidinger köpeny és öntöttvaskályhák, minden szerkezetű vas és porcellán-burkolatú **konyhák.**

Vadászfégyverek és felszerelések revolverek, hüvelyek. **Lőpor áruda** Ujdonság! **Browning** rendszerű ismétlő fegyver 1903. minta.

Képes árlap ingyen és bérmentve.

TÓTH GYULA

Debrecen, Piac-utca 20-27.

Iskolás fiúk és leányok részére

ajánlunk:

**Fehérneműeket,
Paplanok,
Matracok,
Flanell takarók,
Zsebkendők,
Nyakkendőket.**

Óriási választékban

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Komáromi M.

műhangszerkészítő és kereskedő
Debrecen, József kir. herceg-
utca 2. szám.

Zongora, cimbalom, hegedű és minden
nemű hangszer és alkatrészei nagy
aktára.

Szakszerű műhely. Új hangszerék ké-
szítését és javítását elfogadok.

**Beszélőgép, gramofon, 2 oldalt játszva
meekez jutányos áron.**

Mindenféle hangszert **részlet tizetésre is.**
Zongora hangolást helyben és vidéken is
elfogadok.

Művészek től több elismerésény.

1905 évre szóló árjegyzék ingyen és bérmentve.

Régi hangszert veszek vagy becserelek.

Lähne-féle tan- és nevelő-intézet Sopron.

Elemi iskolával, 8 osztályu nyil- vános főgimná- ziummal és reáliskolával.

Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes
és szigorú felügyelet. Növendékek rendre
és ön álló munkássága szoktattatnak.
Új növendékek már augusztus hó-
ban is felvétetnek.

Prospektussal és mindenemű felvilá-
gosítással készségesen szolgál
az igazgatóság

Hydraulikus sajtók

Arany érem

Szeged 1899

Arany érem

Budapest 1899

Arany érem

Pozsony 1902

hydraulikus

sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmüst a nagy üzem számára,
kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcstor- és gyümölcsnedv-sajtókat
kézi hajtásra Herculesnyomó-szerkezettel fa vagy
vastányérral. Gyümölcs- és

szőlő-örloket,

bogyózógépeket

Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mintekültnlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és Ta., BÉCS, II|1

különlegességi gyár gyümölcsertékésítési gépekben.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

SZTRAKA-féle tannin-csokoládé

kitűnő hatású kis
gyermeknek és felnőt-
tek hasmenéseellen
Egy db ára 40 fill.

Kapható minden
gyógyszertár-
ban.

Öccsösgal
Leitlismereviseget

Saját érdekében
szívesen közlök

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája által
Budapest, Erzsébet-körút 54.

Szakavatottaság
Pontosság

MINDEN NŐLGY ELŐNYE

szépség és a mellékelt mégis
szépség és elegáns ruházkodás

Saját érdekében

híres és híres
szépség és elegáns ruházkodás

WIENER MODEN UNION

Bécs, I. Sehtitzerstr. 10.

VEREDELŐSÉG, ÉRTÉKTALANSÁG, BEGESSÉG Együttműködés és gyors gyártás a legbiztosabb készítmény

KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készült, tehát nem töveztendő össze más
készítményekkel. Headkivál kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 4 kor. — Kapható gyógytárakban.
Párisban 1902. — HONFA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér.

Császárfürdő

Előrangú kénes hévízű gyógyfürdő
párisian gőzfürdővel, legmodernebb
kősz és külön iszapfürdőkkel, pom-
pás ásványvíz-uzsodákkal, kő-, kád-
bőlg-, villamos víz-, szénasav- és
eszfürdőkkel

200 kényelmes lakozobával.
A legszolidabb kezelés.

Prospektus kívánatról ingyen és bérmentve.

SZIMON ISTVÁN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek takarók függönyök

Butorszőnyegek csipkésbőrrel
Szőnyeg S. SCHEIN 05. 60. kb.
házi udv. szék.

WIEN, I., Bismarckmarkt 12.
Dusztartalomból képez
ARBEJZÉK ingyen és
bérmentve

Ön nagyon idősnek látszik!

Fesse haját a CZERNY-féle

Canningene

HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS

Vilmosi legelőcsébb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

SMITH PREMIER

képviselek keresztelek.

SMITH PREMIER N°5
képes árjegyzék ingyen.

AVILAG LEGJOBB IRÓGÉPE.

BALASSA FÉLE UGORKATÉ

Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sőt
ráncozok is eltűnnek az arczról
a valódi angol

használatá által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.

Főszékél-
desi hely
BALASSA KORNÉL
gyógyszertára
Bécs-Erzsébetstr.

KATZER

-féle részv. társaság
megóvó-intézete
az első és legnagyobb
1/2 millió részvény-
tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (sa-
ját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer szőrmeárul az egész világon el vannak
terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY

1000000 VASAROLJON CSAK
KISS-FÉLE

SZERENCSE-SORSJEGYEI
KISS-KAROLY-TÁRSASÁG

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiáló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógy-
hatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélszatorna hurutos bántalmainál, ugy-
szintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol
továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbajok ellen. A „Siculia”-forrás
belső használatának fűréssel való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek
idült izzadmányainál. A tudógümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvényes
nyirkmirigy dagasztatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célzserű segédeszközt képez az elhíz-
zás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán
számot tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.

Székelt a bezzét tulajdonos „SICULIA” természetes szénaavat sűrítő gyár r. t. MÁLNÁSPORDÓN Háromszék
v. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktár: Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád

RAJZ-
ESZKÖZ

az összes közép-
iskolákban a legjobban be-
vált

MAGYAR KÖRZÉ

MINDENÜTT KAPHATÓ.